
Status	Avslutat
Påbörjades	måndag, 10 mars 2025, 14:30
Slutfördes	måndag, 10 mars 2025, 17:30
Tidsåtgång	3 timmar
Vitsord	30,00 poäng av 30,00 möjliga (100%)

Feedback Processrätt / Prosessioikeus 10.3.2025 – Svartsriktlinjer / vastaussuuntaviivat

1. A) Målet i fallet är dispositivt. I RB 12:10.1 stadgas att i ett mål där förlikning är tillåten ska på yrkande av en part, om inte något annat följer av 12 eller 13 §, meddelas tredsdom såvida motparten inte har avgett en begärd skriftlig utsaga av vilken framgår hans ståndpunkt till de frågor som har ställts.

I RB 12:10.2 föreskrivs emellertid att en part som enligt 1 mom. har rätt till tredsdom ska tillfrågas om hen yrkar en sådan dom eller inte. Yrkar parten inte tredsdom eller med stöd av 11 § att målet avgörs genom dom, ska målet avskrivas.

I RB 12:12 stadgas ännu att om en tredsdom meddelas mot käranden, ska käromålet förkastas. Tredsdom får inte meddelas till den del det är uppenbart att käromålet är befogat eller om svaranden har medgivit käromålet. Till dessa delar ska käromålet bifallas genom dom. I fallet har det inte framgått att Tiberius käromål uppenbart är befogat. Därmed ska Tiberius käromål förkastas.

I RB 12:15.1 föreskrivs det ytterligare att den part mot vilken en tredsdom har meddelats har rätt att söka återvinning vid den domstol som har meddelat domen. Återvinning ska sökas skriftligen inom 30 dagar efter att sökanden vid en utmätning som skett i hans närvaro eller annars bevisligen har fått del av tredsdomen. I RB 12:15.2 stadgas det att om tredsdomen har meddelats på grund av att en part inte har avgivit en skriftlig utsaga där hen angett sin ståndpunkt till de frågor om vilka hens åsikt har begärts, ska hens ståndpunkt framgå av ansökan om återvinning. Därmed ska Tiberius i sin ansökan om återvinning redogöra för huruvida han också tänkte grunda sitt yrkande om prisnedsättning på att husets tak var i bristfälligt skick och om han ville lägga fram någon bevisning gällande detta.

B) Enligt RB 5:22 kan domstolen i ett mål där förlikning är tillåten vid behov uppmana en part att inom utsatt tid fullgöra de skyldigheter som nämns i 20 § 1 mom. vid äventyr att parten inte sedan den utsatta tiden har löpt ut får åberopa ett nytt yrkande eller en ny omständighet eller uppge ett nytt bevis, om inte parten gör sannolikt att förfarandet har en giltig orsak.

Preklusionsföreläggandets syfte är att ge incitament åt parterna att aktivt sörja för att påskynda förberedelsen genom att presentera sitt processmaterial i "rätt tid". RB 5:22 ger domaren skön att bestämma när domaren vill utfärda ett preklusionsföreläggande. Detta framgår ur lydelsen "vid behov". Föreläggandet får ges den omfattning som är behövlig och lämplig i det enskilda fallet. Exempelvis kan föreläggandet begränsas till att endast omfatta nya bevis, men inte nya grunder. Föreläggandet kan utformas att endast gälla den ena parten eller så kan föreläggandet riktas till bägge parterna. Därmed kan domstolen i detta fall ge ett preklusionsföreläggande åt Brutus i syfte att få honom att uppge sin bevisning innan det andra förberedelsesammanträdet.

2. 1) Den första frågan gäller vittnesbehörigheten. Frågan regleras i RB 17:29.3 punkt 3. Av lagrummet framgår att en person som bl.a. givits en prövningsbaserad åtalseftergift enligt BRL 1:7–8 ska höras som vittne med vissa begränsningar. Av rättsfallet framgår dock att C getts en s.k. processuell åtalseftergift. En sådan åtgärd medför inga begränsningar för vittnesplikten; det krävs s.k. prövningsbaserad åtalseftergift. C ska alltså höras som ett vanligt vittne. D igen har av en åtalad utpekats som gärningsman men inte ens hörts som misstänkt i förundersökningen. Inte heller här föreligger någon vittnesbehörighet. Inget polisförhör krävs. Obs att C:s och D:s vittnesbehörighet inte i sig påverkas av RB 17:18, som endast gäller rätten att vägra vittna till den del detta skulle medföra risk för åtal.

2) Den andra frågan gäller rättskraftens utsträckning i straffprocessen. Om något har avgjorts rättskraftigt kan ett nytt åtal inte längre väckas för samma sak. Det krävs inte en dom av en domstol utan även straff- och bötesföreläggande skapar rättskraft (Helenius – Linna 2024, s. 625).

Men vad är då samma sak? Något allmängiltigt svar kan inte ges utan frågan avgörs enligt vissa typfallslinjer. När det är fråga om samma tillfälle i tid och rum och något tillgrips omfattas allt som de facto tillgreps av rättskraften. Det spelar ingen roll fastän det senare skulle komma fram att mycket mera blivit stulet. Endast återbrytning enligt RB 31 kap. möjliggör en ny rättegång. (Helenius – Linna 2024, s. 632)

3) Den tredje frågan hänför sig till domstolens möjligheter att gå utanför åtalet, dvs. det som kallas åtalsbundenhet. Saken regleras i BRL (dvs. lagen om rättegång i brottmål) 11:3. Endast för den gärning som ingår i åtalet (närmare bestämt åtalets gärningsbeskrivning) får domen gälla. Om åklagaren beskrivit händelsen på det sättet att den omfattas av kvalificeringen till grov stöld kan domstolen döma för grov stöld fastän åklagaren endast yrkar på straff för vanlig stöld. Helhetsbedömningen är igen normativ, inte faktisk och omfattas således inte av åtalsbundenheten. Obs att det inte i fallet på något vis framkom att åklagaren skulle ha ändrat/justerat åtalet på så sätt att BRL 5:17 skulle ha aktualiserats.

4) Den fjärde och sista frågan gäller åklagarens möjlighet att ändra sig i fråga om en processuell åtalseftergift. I fråga om prövningsbaserad åtalseftergift är saken rätt klar eftersom det i BRL 1:11.1 sägs att åklagaren får ändra sig endast om bestämmelsens förutsättningar är uppfyllda ("väsentligt bristfälliga eller felaktiga uppgifter"). Motsvarande krav gäller

också för processuell åtalstergift (Helenius – Linna 2024, s. 626). En högre åklagare har rätt dock enligt BRL 1:11.3 rätt att ta upp ärendet på nytt enligt vad som föreskrivs särskilt.

3. a) Genom ett skiljeavtal avtalar parterna om att ett visst ärende eller typ av ärende ska avgöras i skiljeförfarande. Ett skiljeavtal kan gälla en privaträttslig tvistefråga om vilken förlikning är möjlig (dispositivt ärende). Ett skiljeavtal kan uppgöras före uppkomsten av en tvist eller efter. Ofta utgör skiljeavtalet inte ett separat avhandlingsdokument, utan ett ”avtal i ett avtal”, varmed en skiljeklausul ingår i ett materiellt avtal, dvs. huvudavtalet.

Ett skiljeavtal har som rättsverkan att en tala inte kan tas upp till prövning i en domstol om en part gör en invändning om detta och åberopar skiljeavtalet före hen ger sitt svar i huvudsaken. Det handlar alltså om en dispositiv processinvändning, som prekluderas om svaranden inte ger något svaromål i saken. För att ett skiljeavtal ska hindra prövning förutsätts att skiljeavtalet uttryckligen åberopas.

Välityssopimuksella osapuolet sopivat tietyn asian tai asiatyypin ratkaisemisesta välímiesmenettelystä. Välityssopimus voi koskea yksityisoikeudellista riitakysymystä, josta voidaan tehdä sovinto (dispositiivinen asia). Välityssopimus voidaan tehdä ennen riidan syntymistä tai sen jälkeen. Yleensä välityssopimus ei ole erillinen sopimusasiakirja vaan ”sopimus sopimuksessa”, jolloin välityslauseke sisältyy aineelliseen sopimukseen eli pääsopimukseen.

Välityssopimuksen oikeusvaikutuksena on, että kannetta ei saa ottaa tuomioistuimessa tutkittavaksi, jos vastapuoli tekee siitä väitteen ja vetoaa välityssopimukseen ennen kuin hän vastaa pääasiassa. Kyseessä on siis tahdonvaltainen prosessinedellytys, joka prekludoiu sillä, että vastaaja ryhtyy vastaamaan asiassa. Jotta välityssopimus estäisi kanteen tutkimisen, edellytetään nimenomaista vetoamista välityssopimukseen. (Helenius – Linna 2024, s. 774-777)

b) Svaranden (den åtalade) i ett brottmål har ingen sanningsplikt, vilket är en följd av skyddet mot självinkriminering (RB 17:18)

Målsäganden i ett brottmål ska tala sanning när denne redogör för saken och besvarar frågor. Målsäganden har alltså en positiv sanningsplikt. Målsäganden har alltså inte en skyldighet att uttala sig, men om hen gör det, måste hen hålla sig till sanningen. (RB 17:26, BRL 6:5.3)

Vittnen har en skyldighet att berätta allt hen vet om saken och hålla sig till sanningen. Någon uttryckligen bestämmelse om denna positiva sanningsplikt finns inte, men den framgår ur bestämmelsen om vittnesförsäkran (RB 17:44).

Rikosasian vastaajalla ei ole totuusvelvollisuutta. Itsekriminointisuojaan kuuluu, ettei rikosasian vastaajalle voida asettaa totuusvelvollisuutta (OK 17:18).

Rikosasian asianomistajalla on velvollisuus pysyä totuudessa tehdessään selkoa asiasta ja vastatessaan kysymyksiin. Asianomistajalla on siis negatiivinen totuusvelvollisuus. Velvollisuutta kertomuksen antamiseen ei ole, mutta jos se annetaan, on pysyttävä totuudessa. (OK 17:26, ROL 6:5.3).

Todistajalla on velvollisuus kertoa kaiken tietämänsä asiasta ja pysyä totuudessa. Tästä positiivisesta totuusvelvollisuudesta ei ole nimenomaista säännöstä, mutta asia käy ilmi todistajan vakuutusta koskevasta OK 17:44:stä. (Helenius – Linna 2024, s. 549–552)

c) Yrkandebördan begränsar vad domstolen kan ta upp till prövning och döma för. Domstolen får inte döma över något annat eller mera än vad en part har yrkat (RB 24:3.1). Det handlar alltså om bundenheten till talan i fråga om yrkanden, och gäller både dispositiva och indispositiva ärenden. Åberopsbördan gäller däremot endast i dispositiva ärenden (RB 24:3.2) (2 p)

Vaativistaakka omalta osaltaan rajaa sitä, mitä tuomioistuin saa tutkia ja tuomita. Tuomioistuin ei saa tuomita muuta kuin asianosainen on vaatinut (OK 24:3.1). Kyse on vaatimuksiin liittyvästä kannesidonnaisuudesta, joka koskee sekä dispositiivista että indispositiivista asiaa kun taas vetoamistaakka on voimassa vain dispositiivisessa asiassa (OK 24:3.2). (Helenius – Linna 2024, s. 589)

Information

Kuulustelun enimmäispisteet: 30 p.

Enimmäispisteet (tehtävä 1): 10 p.

Enimmäispisteet (tehtävä 2): 10 p.

Enimmäispisteet (tehtävä 3): 10 p.

Tentissä on sallittu EUR-lexin <https://eur-lex.europa.eu/> ja Finlexin <https://finlex.fi/> käyttö.

Avaa tentissä sallitut materiaalit aina yllä olevien linkkien kautta. Älä klikkaa vastaustekstiin mahdollisesti kopioimiasi linkkejä.

Et voi poistua SEB-selaimesta tentin aikana. Tenttiaikaa seurataan Moodlen kellosta.

Vastaa kaikkiin kysymyksiin.

Jos tentti on useampisivuinen, liiku tentissä painikkeilla "Seuraava sivu" / "Edellinen sivu". Painikkeet myös tallentavat vastauksesi. Keskeneräisen vastauksen voi tallentaa myös "Lopeta tentti" -painikkeella. Pääset yhä muokkaamaan vastaustasi klikkaamalla "Palaa suoritukseen", jos tenttiaikaa on vielä jäljellä.

Kun olet saanut tentin valmiiksi, näytä palautussivu tentinvalvojille. Palautussivu näkyy ruudullasi, kun olet painanut "Lopeta tentti" ja valinnut kahdesti "Palauta kaikki ja lopeta" -painikkeen.

Sulje Safe Exam Browser -selain vasta, kun olet näyttänyt palautussivun valvojille. Paina "Poistu Safe Exam Browserista" -painiketta tentinvalvojan nähden.

Maxpoäng i förhöret: 30 p.

Maxpoäng (uppgift 1): 10 p.

Maxpoäng (uppgift 2): 10 p.

Maxpoäng (uppgift 3): 10 p.

Det är tillåtet att använda EUR-lex <https://eur-lex.europa.eu/> och Finlex <https://finlex.fi/> i tentamen.

Öppna alltid det tillåtna materialet för tentamen via länkarna ovan. Klicka inte på länkar du möjligtvis kopierat in i svarstexten.

Med SEB-webbläsaren kan man inte öppna PDF-filerna på Finlex elektroniska författningssamling. Använd det material som finns under uppdaterad lagstiftning och som öppnas rakt i webbläsaren

Du kan inte stänga SEB-webbläsaren under tentamen. Tentamenstiden övervakas från Moodles klocka.

Besvara alla frågor.

Om tentamen har flera sidor kan du flytta dig mellan sidorna med knapparna "Nästa sida" / "Föregående sida". När du flyttar dig mellan sidorna sparas också dina svar. Ett halvfärdigt svar kan också sparas genom att du trycker på "Avsluta tentamen" / "Lopeta tentti". Du kan ännu redigera ditt svar genom att välja "Återvänd till utförandet" / "Palaa suoritukseen", om det kvarstår tentamenstid.

När du är klar med tentamen ska du visa inlämningssidan till tentamensövervakaren. Inlämningssidan visas på din skärm när du har tryckt på "Avsluta tentamen" / "Lopeta tentti" och två gånger tryckt på "Lämna in allt och avsluta" / "Palauta kaikki ja lopeta" -knappen.

Stäng först Safe Exam Browser -webbläsaren efter att du har visat inlämningssidan till tentamensövervakarna. Tryck på "Lämna Safe Exam Browser / Poistu Safe Exam Browserista"-knappen så att tentamensövervakaren ser det.

Fråga 1

Avslutad

Poäng 10,00 av 10,00 möjliga

I

A) Tiberius on ostanut kiinteistön Sejanukselta. Haastehakemuksessaan käräjäoikeudelle Tiberius vaati 50 000 € hinnanalennuksen. Perusteena Tiberius vetosi laajaan kosteusvaurioon, joka oli havaittu rakennuksen alapohjassa. Haastehakemuksessa Tiberius mainitsi ohimennen myös, että rakennuksen katto oli huonossa kunnossa, mutta ei käsitellyt asiaa tarkemmin. Haastehakemuksessa Tiberius nimesi todistajaksi kuntotarkastaja Drususen. Todistusteemaksi ilmoitettiin alapohjan kosteusvaurion laatu ja laajuus sekä sen syynä ollut rakennusvirhe. Vastauksessaan Sejanus kiisti Tiberiuksen vaatimuksen ja totesi, että rakennus on normaalissa kunnossa ikäisekseen.

Kirjallisessa valmistelussa tuomioistuin kehotti Tiberiusta toimittamaan tuomioistuimeen kirjallisen lausuman. Tuomioistuin kehotti Tiberiusta ilmoittamaan lausumassaan aikooko hän perustaa vaatimuksensa myös siihen, että talon katto oli viallisessa kunnossa, ja, jos näin on, haluaako hän esittää tästä todisteita. Tiberius piti kysymystä tyhjänä. Hänen mielestään "sokeakin näkee sen otsallaan", että hän aikoi perustaa vaatimuksensa myös katon huonoon kuntoon. Koska Tiberiuksella oli parempaa tekemistä, hän ei koskaan toimittanut häneltä pyydettyä kirjallista lausumaa tuomioistuimelle.

Kuville Tiberiuksen päätöksen mahdollisia prosessioikeudellisia seurauksia ja Tiberiuksen mahdollisuuksia korjata nämä seuraukset, jos niitä ilmenee.

B) Marcus Junius Brutus on ostanut Gaius Cassius Longinukselta leikkuupuimurin. Kaksi kuukautta kaupan jälkeen sadonkorjuu oli loppu. Leikkuupuimuri ei suostunut käynnistymään, vaikka Brutus kuinka sylki ja huusi. Haastehakemuksessaan Brutus vaati kaupan purkua. Brutus perusteli vaatimustaan sillä, että leikkuupuimurin moottori ei toiminut lainkaan. Brutus nimesi todistajaksi koneinsinööri Gaius Treboniuksen. Todistusteemaksi ilmoitettiin moottorin käyttökelpoisuus.

Cassius kiisti Brutuksen vaatimuksen ja totesi, että leikkuupuimuri on erinomaisessa kunnossa ja että moottorissa ei ole minkäänlaista vikaa. Brutus toisti vaatimuksensa, perusteen ja todistelun suullisessa valmisteluistunnossa. Istunnossa Brutus mainitsi, että hän saattaa vielä haluta nimetä vanhan konemestarin Gaius Servilius Cascan todistajaksi. Todistusteema olisi sama, eli moottorin käyttökelpoisuus.

Antaakseen Brutukselle aikaa miettiä asiaa tuomioistuin päätti, että kuukauden kuluttua järjestetään uusi suullinen valmisteluistunto. Koska tuomioistuin ei halunnut, että valmistelu jatkuisi loputtomiin, se pyysi Brutusta viimeistelemään todistelunsa asiassa viikkoa ennen toista istuntoa. Tuomioistuin ilmoitti Brutukselle, ettei hän määräajan jälkeen saa ilmoittaa uutta todistetta paitsi, jos hän saattaa todennäköiseksi, että hänen menettelynsä johtuu pätevistä syistä.

Brutus on täysin ymmällään. Brutus on nimittäin kuullut myyttisestä määräämisperiaatteesta, joka tarkoittaa, että asianosaiset voivat tehdä oikeudenkäyntiaineistoa koskevia prosessitoimia, jotka sitovat tuomioistuinta. Nyt Brutus soittaa sinulle ja huudahtaa kauhuissaan, että se, mitä tuomioistuin nyt tekee, on jyrkässä ristiriidassa määräämisperiaatteen kanssa! Brutus kysyy nyt sinulta, onko tuomioistuimella todella oikeus tehdä näin!

Anna prosessioikeudellisesti perusteltu vastauksesi Brutuksen kysymykseen.

Huolehdi siitä, ettei vastaus ylitä yhteensä 600 sanaa. (Jos vastaat ruotsiksi, sinun ei tarvitse välittää Moodlen sanamäärälaskurin varoituksesta, mutta pidä huoli siitä, että vastaus ei ylitä 780 sanaa.)

Liiku tentissä painikkeilla "Seuraava sivu" / "Edellinen sivu". Painikkeet myös tallentavat vastauksesi. Keskeneräisen vastauksen voi tallentaa myös "Lopeta tentti" -painikkeella. Pääset yhä muokkaamaan vastaustasi klikkaamalla "Pala suoritukseen", jos tenttiaikaa on vielä jäljellä.

I

A) Tiberius har köpt en fastighet av Sejanus. I sin stämningsansökan yrkade Tiberius på en prisnedsättning på 50 000 € och grundade sitt yrkande på en omfattande fuktskada som Tiberius hade hittat i byggnadens bottenbjälklag. I stämningsansökan nämnde Tiberius därtill i förbifarten att husets tak var i bristfälligt skick men redogjorde inte närmare för denna fråga. I stämningsansökan utnämnde Tiberius byggnadsinspektör Drusus som vittne. Som bevisetema meddelades fuktskadans art och omfattning samt det konstruktionsfel som orsakat fuktskadan. Sejanus bestred i sitt svaromål Tiberius yrkande på prisnedsättning och konstaterade att byggnaden var i det skick som man kan förvänta sig, sett till byggnadens ålder.

Under den skriftliga förberedelsen uppmanade domstolen Tiberius att tillstålla domstolen en skriftlig utsaga. Domstolen uppmanade Tiberius att i sin utsaga redogöra för om Tiberius också tänkte grunda sitt yrkande på att husets tak var i bristfälligt skick, och om så var fallet, om Tiberius ville lägga fram någon bevisning gällande detta. Tiberius tyckte det var en idiotisk fråga, "en blind ser det ju med pannan" att han också ville grunda sitt yrkande på takets bristfälliga skick. Eftersom Tiberius hade bättre saker för sig tillställde han aldrig domstolen den skriftliga utsagan.

Redogör för vilka processrättsliga konsekvenser Tiberius beslut kan få och för Tiberius möjlighet att åtgärda dessa konsekvenser om de skulle inträffa.

B) Marcus Junius Brutus har köpt en skördetröska av Gaius Cassius Longinus. Två månader efter köpet var det slut på skördandet. Tröskan vägrade nämligen starta oavsett hur mycket Brutus än spottade och skrek. I sin stämningsansökan yrkade Brutus på hävning av köpet. Brutus grundade sin talan på att skördetröskans motor inte alls fungerar. Som vittne utnämnde Brutus maskiningenjör Gaius Trebonius. Som bevisstema meddelades motorns funktionsduglighet.

Cassius bestred Brutus yrkande på hävning och konstaterade att skördetröskan är i ypperligt skick och att det finns inget fel i skördetröskans motor. Brutus upprepade sitt yrkande, grunden till yrkandet och bevisningen under det muntliga förberedelsesammanträdet. Under sammanträdet nämnde Brutus att han eventuellt ännu ville utnämna det gamla maskinrådet Gaius Servilius Casca som ytterligare ett vittne. Bevisstemat skulle vara det samma, dvs. motorns funktionsduglighet.

För att Brutus skulle få betänketid bestämde domstolen att ytterligare ett muntligt förberedelsesammanträde skulle ordnas om en månad. Eftersom domstolen inte ville att förberedelsen skulle hålla på i all evighet uppmanade domstolen Brutus att en vecka innan det andra sammanträdet slutligt fastställa sin bevisning i målet. Domstolen upplyste Brutus att sedan den utsatta tiden har löpt ut får Brutus inte längre uppge ett nytt bevis, om inte Brutus gör sannolikt att förfarandet har en giltig orsak.

Brutus är helt förbluffad. Brutus har nämligen hört om den mytomspunna dispositionsprincipen som innebär att parterna kan vidta processhandlingar gällande processmaterialet och att dessa får bindande verkan för domstolen. Brutus ringer nu upp dig och utbrister i förskräckelse att det som domstolen nu gör står i bjärt kontrast till dispositionsprincipen! Brutus frågar nu dig om domstolen faktiskt har rätt att göra så här!

Ge ett processrättsligt motiverat svar på Brutus fråga.

Om du skriver svaret på svenska, behöver du inte ta hänsyn till varningarna från Moodles ordräknare. Se ändå till att ditt svar inte överskrider 780 ord.

Du kan flytta dig mellan sidorna med knapparna "Nästa sida" och "Föregående sida". När du flyttar dig mellan sidorna sparas också dina svar. Ett halvfärdigt svar kan också sparas genom att du trycker på Avsluta test. Du kan ännu redigera ditt svar genom att välja Återvänd till försöket.

Fråga 2

Avslutad

Poäng 10,00 av 10,00 möjliga

II

A:ta, B:tä ja C:tä kuulusteltiin esitutkinna epäälytinä varkaudesta. Syyttäjän haastehakemuksen mukaan varastosta oli 15.12.2024 aamulla kadonnut tavaroita noin 5 000 euron arvosta.

Käräjäoikeuden tämänpäiväisessä istunnossa syyttäjä vaatii A:lle ja B:lle rangaistusta kyseisestä rikoksesta. Syyttäjän mukaan A ja B olivat menneet alueelle yhteisymmärryksessä ja anastaneet sieltä syytteessä mainitut esineet. C:n osalta syyttäjä oli kuitenkin päättänyt tehdä syyttämättäjäntämispäätöksen sillä perusteella, että hänen syyllistymisestään rikokseen ei ollut näyttöä.

A ja B kiistävät syytteet. A sanoo, että hän ei ollut paikalla rikoksen tekohetkellä, vaan että B ja D, jonka hän tuntee, olivat syyllistyneet rikokseen. A ihmettelee myös, miksi D:tä ei kuulusteltu asiassa edes esitutkinna aikana. B puolestaan ihmettelee oikeudessa, miksi hänelle samassa asiassa jo määrätty sakko ei ole jo riittävä. B toimittaa tuomioistuimelle sakkomääräyksen, josta ilmenee, että hänelle on määrätty sakko aamuyöllä 15.12.2024 tehdystä näpistyksestä. Sakkomääräyksessä olevasta teonkuvauksesta ilmenee, että kyse on ollut osittain samoista esineistä, joiden perusteella syyttäjä nyt vaatii hänelle rangaistusta myös varkaudesta.

Asianomistaja X yhtyy syyttäjän syyteeseen ja vaatii, että vastaajat veloitetaan korvaamaan hänelle aiheutuneet vahingot, joiden yhteismäärä on 7 000 euroa. Syyttäjä kutsuu asiassa todistajiksi C:n ja D:n. Syyttäjä toteaa, että B:lle sakkomääräyksellä määrätty sakko ei ollut riittävä rangaistus, koska myöhemmin kävi ilmi, että varastotilasta oli anastettu suurempi määrä tavaraa.

Ota kantaa seuraaviin kysymyksiin ja anna prosessioikeudellisesti perustellut vastauksesi:

1. Voidaanko C:tä ja D:tä kuulla todistajina asiassa?
2. Onko annetulla sakkomääräyksellä vaikutusta tuomioistuimen mahdollisuuteen tuomita B varkaudesta?
3. Voiko käräjäoikeus tuomita A:n ja B:n varkauden sijasta törkeästä varkaudesta (jos näyttö on riittävä)?
4. Voidaanko C:tä myöhemmin syyttää kyseisestä varkaudesta?

Huolehdi siitä, ettei vastaus ylitä yhteensä 600 sanaa. (Jos vastaat ruotsiksi, sinun ei tarvitse välittää Moodlen sanamäärälaskurin varoituksesta, mutta pidä huoli siitä, että vastaus ei ylitä 780 sanaa.)

Liiku tentissä painikkeilla "Seuraava sivu" / "Edellinen sivu". Painikkeet myös tallentavat vastauksesi. Keskenäisen vastauksen voi tallentaa myös "Lopeta tentti" -painikkeella. Pääset yhä muokkaamaan vastaustasi klikkaamalla "Pala suoritukseen", jos tenttiaikaa on vielä jäljellä.

II

A, B och C har vid förundersökningen av en stöld förhört som misstänkta för brottet i fråga. Det är fråga om ett tillgrepp från ett lagerområde. Enligt åklagarens stämningsansökan hade föremål till ett värde av ca 5 000 euro försvunnit från lagret morgonnatten 15.12.2024.

Vid tingsrättens sammanträde idag yrkar åklagaren straff för A och B för det ifrågavarande brottet. A och B hade enligt åklagaren i samråd tagit sig in på området och därifrån tillgripit de föremål som närmare uppräknats i åtalet. Beträffande C hade åklagaren däremot gjort ett beslut om åtalserfgift på den grund att det för hans del inte fanns bevis om att han gjort sig skyldig till brott.

A och B bestrider åtalet. A berättar att han vid tidpunkten för gärningen inte varit på plats, utan att B och av honom kända D hade begått brottet. A förundrar sig även över varför D inte förhört i ärendet ens vid förundersökningen. B å sin sida förundrar sig i rätten över att bötesstraffet, som redan utdömts till honom i samma ärende, inte redan räcker. B inlämnar till rätten ett bötesföreläggande, ur vilket framgår att han utdömts ett bötesstraff för snatteri, som begåtts 15.12.2024 på morgonnatten. Ur gärningsbeskrivningen i bötesföreläggandet framgår att det har varit fråga om delvis samma föremål, på grund av vilka åklagaren nu yrkar straff för stöld även för honom.

Målsäganden X förenar sig med åklagarens åtal och kräver att svarandena ska åläggas ersätta med sammanlagt 7 000 euro de skador som förorsakats honom. Åklagaren åberopar C och D som vittne i ärendet. Åklagaren konstaterar att böterna, som B ådömts medels bötesföreläggande, inte var en tillräcklig påföljd, emedan det senare framkommit att en större mängd föremål tillgripits från lagerområdet.

Ta ställning till följande frågor och ge dina processrättsligt motiverade svar:

1. Kan C och D höras som vittnen i målet?
2. Har det utfärdade bötesföreläggandet någon betydelse för domstolens möjlighet att döma B till straff för stöld?
3. Kan tingsrätten i stället för stöld döma A och B för grov stöld (ifall bevisningen är tillräcklig)?
4. Kan man senare väcka åtal mot C för den ifrågavarande stölden?

Om du skriver svaret på svenska, behöver du inte ta hänsyn till varningarna från Moodles ordräknare. Se ändå till att ditt svar inte överskrider 780 ord.

Fråga 3

Avslutad

Poäng 10,00 av 10,00 möjliga

III

Määrittele käsite tai vastaa kysymykseen.

- Mitä tarkoitetaan välityssopimuksella ja mikä on sen oikeusvaikutus?
- Kerro lyhyesti, millainen totuusvelvollisuus rikosasian vastaajilla, asianomistajilla ja todistajilla on, kun heitä kuulustellaan tuomioistuimessa.
- Mitä tarkoittaa vaatimistaakka?

Huolehdi siitä, ettei vastaus ylitä yhteensä 350 sanaa. (Jos vastaat ruotsiksi, sinun ei tarvitse välittää Moodlen sanamäärälaskurin varoituksesta, mutta pidä huoli siitä, että vastaus ei ylitä 450 sanaa.)

Liiku tentissä painikkeilla "Seuraava sivu" / "Edellinen sivu". Painikkeet myös tallentavat vastauksesi. Keskenäisen vastauksen voi tallentaa myös "Lopeta tentti" -painikkeella. Pääset yhä muokkaamaan vastaustasi klikkaamalla "Pala suoritukseen", jos tenttiaikaa on vielä jäljellä.

III

Definiera begreppet eller svara på frågan.

- Vad avses med ett skiljeavtal och hurdan rättsverkan har det?
- Berätta kort hurdan sanningsplikt åtalade, målsägande och vittnen har då de hörs i domstolen i ett brottmål.
- Vad avses med yrkandebörda?

Om du skriver svaret på svenska, behöver du inte ta hänsyn till varningarna från Moodles ordräknare. Se ändå till att ditt svar inte överskrider 450 ord.

Du kan flytta dig mellan sidorna med knapparna "Nästa sida" och "Föregående sida". När du flyttar dig mellan sidorna sparas också dina svar. Ett halvfärdigt svar kan också sparas genom att du trycker på Avsluta test. Du kan ännu redigera ditt svar genom att välja Återvänd till försöket.